

Oversigt over og registre til de parlamentariske kommissioners beretninger og bilag I-XIV. (Schultz, 1958). 916 spalter.

Den meterlange række af beretninger og bilagsbind om 9. april 1940 og besættelsestiden har været en næsten uoverskuelig materialesamling. Aktstykkernes centrale betydning for studiet af denne periodes Danmarkshistorie er uomtvistelig – at en historiker kunne have ønsket systematiseringen anderledes er en anden sag –, og det må derfor påskønnes, at samlingen nu er blevet afsluttet med et fyldigt registerbind. Det er udarbejdet af en kreds af historikere under redaktion af professor, dr. Sven Henningsen og er blevet et vellykket arbejde trods de mange vanskeligheder, der må have været forbundet med stikordenes udarbejdelse. Registeret er delt i tre afdelinger: et, der dækker optakten til 9. april og begivenhederne den dag, et personnavneregister til samtlige bind og endelig et meget grundigt sagregister til besættelsestiden.

Vagn Dybdahl.

Svend Thomsen, Drude Lange og Irmelin Nordentoft: Københavns bibliografi. Litteratur om København til 1950. Bd. 2. (Københavns Kommunebiblioteker, 1958). 436 s.

Af den tidligere omtalte Københavnsbibliografi (dette bind side 226 f.) er nu udsendt bind 2 – tredje og sidste bind ventes at udkomme i 1959. Det nye bind bestyrker kun yderligere helhedsindtrykket fra 1. bind, at det afsluttende værk vil blive et af historikerne stadig rådspurgt og påskønnet hjælpemiddel. Det er meget påkrævet, at det bliver ganske klart, at denne bibliografi ikke snævert omfatter emner af speciel interesse for Københavns topografi. Fra det foreliggende bind kan eksempelvis nævnes 7-8 si-

der, der udelukkende opregner pjece-litteratur m.v. om Københavns befæstning efter 1864. Hovedemnet er denne gang det meget omfattende stof, der samles under fællestitlen: samfundsforhold. Her kan man finde så vidt forskellige emner som f.eks.: Rigsdagen, kommunestyret, politivæsen, militærvæsen, økonomiske forhold (herunder bl. a. banker og Børsen, medens handel og industri kommer for sig selv i 3. bd.!), boligforhold, forsorg. De andre hovedemner er undervisning, foreningsliv, den, også i systematisk henseende, tvivlsomme rubrik »moraliske forhold« og endelig kirkelige forhold.

Vagn Dybdahl.

Tage Kaarsted: Hvad skal det nytte? De radikale og forsvaret 1894-1914. (Søren Lunds forlag, 1958). 100 s.

Der er næppe nogen af vore hjemlige partier, der historisk er blevet så indgående behandlet som det radikale venstre. I 1930 udkom et skrift i anledning af 25 års jubilæet skrevet af partiets ledere; få år efter Gunner Fog-Petersens store tobindsværk og i 1955 Roar Skovmand og Erik Rasmussens udmærkede bog om partiets historie. Tage Kaarsted slutter sig nu til denne række med sin studie over de første vanskelige år for partiet. Med den kolossale betydning, som de radikale tillagde forsvarssagen, bliver Kaarsteds bog en behandling af et overmåde centralt område i partihistorien, ikke mindst fordi undersøgelsen viser klarere, end det før er vist, at vanskelighederne ikke alene beroede på de andre partiers angreb og chikanerier, men for en overmåde stor del skyldtes indre splid særlig på forsvarsspørgsmålet.

Tage Kaarsteds bog omfatter perioden fra 1894-1914, men med den absolutte hovedvægt på årene 1905-10,